

ITÄNAPÄEV

Helju Pets

Rünkrasked pilved

Toimetanud Siiri Soidro
Kujundanud Angelika Schneider

© Helju Pets ja Tänapäev, 2017
ISBN 978-9949-85-118-8
www.tnp.ee

Trükitud AS Printon trükikojas

Rasked sügispilved lohisesid lillaks värvunud taevas. Tuul oli mitu päeva pillerkaari pidanud ja Paadinina oleks nagu mandrist ära lõigatud. Egle toetas selja vastu aidanurka ja vedas kapuutsi pähe. Tuul oli ajanud silmad vett jooksuma ja pildus vihmapiisku vastu nägu. Egle tõmbas pea õlgade vahele ja kiirustas üle õue majja. Jättis kummikud tuulekotta, riputas jope varna ja viskas paar halgu pliidi alla lisaks. Küttepuude korv oli pooltühjaks saanud. Egle arutles, kas minna puude järele või oodata Uudet, kes pidi Mona lasteaiast ära tooma. Öhtutoit seisis pliidil soojas, kuigi Egle teadis, et Mona lasteaiast tulles kohe süüa ei taha. Aga kui Uude hakkab sööma, ampsab Monagi midagi isa eeskujul suhu. Oli varemgi nii olnud.

Vihm trummeldas vastu aknaklaasi. Egle istus köögilaua taha ja avas päeviku. Alustatud 1. jaanuaril 2013. aastal. See oli juba tema kuues päevik, kuhu ta oli iga päev märkmeid teinud. Kui muud polnud üles tähendada, siis kuupäev ja ilmaolud vähemalt. Täna hommikul oli ta kirjutanud: „25. oktoober, reede. Sajab vihma. +8. Tugev tuul. Tormihoiatus. Parvlaevad ei sõida. Laupäeval üleminek talveajale. Esmaspäeval jälle kooli. Algab teine veerand.”

Peaks veel kirjutama, mõtles ta, aga midagi olulist ei tulnud meelde. Egle hakkas päevikus varasemaid märkmeid sirvima.

„21. august, kolmapäev. Mona käib juba teist nädalat lasteaias. Harjus ruttu. Mul on hea meel, et Mona on teiste lastega väga seltsiv.

6 Uesti koolis. Kolm aastat kodus oldud. Selle ajaga on koolis toimunud palju muutusi. Kõigepealt uus direktor Raivo Lepistik. Üldiselt kena ja sümpaatne mees, kuid ma veidi pelgan teda. Toomas Oinas, endine direktor, kes läks pensionile, oli hoopis teistsugune. Talle võis kõike öelda, kuid praeguse olek on tõrjuv. Juba esimesel pilgul tundsin, et ainult tema sõna maksab. Võib-olla on see petlik. Kolme aastaga olen natuke araks jäänud. Ikkagi kodune inimene, vaid laps ja mees.

Tulin esimeselt õppenõukogult. Kestis üle kolme tunni. Jube dus! Oinas küll nii kaua ei jahvatanud. Pole aega rohkem kirjutada. Vaja on kurke korjata.”

Egle vaatas aknast õue. Vihm ja tuul olid valjemaks läinud. Pilg jäi pidama kellal. Kuhu Uude ja Mona nii kauaks jäävad? Kell hakkas pool kuus saama. Egle tegi puukorvi tühjaks, toppis kummikud jalga, tõmbas jope selga ja lippas üle õue puukuuri. Ta luges korvi kakskümmend halgu, rohkemast jõud üle ei käinud.

Tagasi tulles märkas ta Uude autot õues. See oli just saabunud. Egle kiirustas kööki ja tõstis puukorvi pliidi ette.

„Kus te nii pikalt olite?” küsis ta, pani päeviku külmpapile ja hakkas lauda katma.

„Tööl läks kauem. Ma ei tahagi kohe süüa, võib-olla pärastpoole,” lausus Uude, läks elutuppa ja klõpsas telekale hääle sisse.

„Aga sina, Monake, kas hakkame sööma?” küsis Egle tütrelt, kes oli hakanud Barbiele kleiti selga sobitama.

„Ei taha! Vaata, emme, kui ilus kleit!”

Egle noogutas. „Ilus. Tädi Jaanika kinkis ju sulle selle nuku ja mitu kleiti.”

„Kinkis jah!” kilkas Mona. „Käevõru ja pärlid kinkis ka! Mil-
lal tädi Jaanika jälle meile tuleb?”

Egle ei teadnud, kuid vastas lapse lohutuseks: „Küllap varsti.”

Ka Egle söögiisu oli läinud. Ta silitas Monal pead, andis põse-
musi ja läks mehe juurde elutuppa.

„Mida sa vaatad?” küsis Egle ja istus Uude kõrvale.

„Niisama.”

„Niisama?”

Uude haigutas. „Olen väsinud, lähen pikali.”

7

„Sul on jälle lõhnad juures,” sõnas Egle ettevaatlikult.

„Tööpäev oli raske. Võtsime veistelt vereproove.”

„Aga eile ja üleile?”

„Siis kaalusime vasikaid.”

„Ja jälle pidite pudelisse vaatama. Kuidas sa julged autoga sõita
ja veel Monaga?”

Uude haigutas jälle. „Milles probleem? Siin metsa vahel ja
külalatel ei kontrolli mitte keegi.”

„Ma olen kuulnud, et valla uus konstaabel on väga tähele-
panelik.”

„Ah, see plika!”

„Pole ta mingi plika. Konstaabli poeg õpib teises klassis, minu
klassis.”

„Jälle hakkad pihta,” lausus Uude tusaselt.

„Mis pihta? Ma ei tea, mis sinuga juhtunud on. Juba terve aasta
tuled igal õhtul koju, alkoholilõhnad juures. Kaua selline olukord
kestab? Pean vist ise hakkama Monal lasteaiast koju tooma, sind
ei või enam usaldada.”

„Kurat!” pöörutas Uude. „Mida sa närid? Ongi parem, kui ise
tood, mul pole alati aega. Lähen magama.”

„Aga sööma ja pesema?”

Magamistoauks mürtsatas kinni. Egle tundis, kuidas silma-
nurgad märjaks läksid. Ei, nutta ei tohi! Ta tundis valusat kibestust
hingest. Elu oli hakanud allamäge veerema. Esimene abieluaasta,

kui Mona sündis, oli õnnelik, kuigi ... Eglele meenus tütrele nime valimine. Uude oli soovinud lapse nimeks Egle ema nime Heete, sest Ingel oli pannud tütrele oma ema mälestuseks Sireli, kuigi ema nimi oli olnud Sirel.

8 Tookord oli Egle väga solvunud ja arvanud, et Uude pole ema Heetet ikkagi peast ja südamest välja saanud, ning seda isegi mehele öelnud. Uude oli väitnud vastupidist, aga mida aeg edasi, seda rohkem tõdes Egle, et tema ei suuda Heete-taoline olla. Välimuselt küll, aga hingelaadilt polnud ta emasarnane. Kui Heete oli hell ja malbe, siis Egle oli sageli isepäine ja trotsi täis.

Egle pakkus uuesti tütrele süüa, näksis ka ise, pesi Mona puhtaks, viis voodisse ja luges unejutu. Sadu ja tuul polnud lakanud. Väljas mühises ja kohises, nagu oleks meri õue tunginud. Egle käis duši all, tõmbas öösärgi selga, kreemitas nägu ja kaela ning avas ettevaatlikult magamistoa ukse. Uude laiutas voodis ja norskas. Egle heitis ettevaatlikult voodiservale pikali ja tõmbas Uude alt tekisiilu peale. Uude liigutas ja kobas käega Eglet. Raske käsivars libises üle keha ja haaras tissi pihku ning Uude surus pea naise juustesse. Egle tundis võigast higi- ja alkoholilõhna.

„Sa haised, mine seina poole,“ ütles Egle ja lükkas Uude käe oma kehalt.

Uude keeras selja.

„Jumal tänatud,“ mõtles Egle, aga und ei tulnud. Keha oli valmis suikuma, aga aju töötas edasi. Peas keerlesid mõtted ja olnud sündmused. Kogu elu. Mälestused. Inimesed, keda ta oli tundnud, armastanud, kellega suhelnud. Lapsepõlv. Ingel ja Iiris. Lapsepõlve viha Uude vastu, kes magas nüüd ta kõrval. Heini, keda oli soovinud oma isaks. Vend Mareki perekonna hukk tulekahjus. Ülikooliaastad, abielu Raidiga, Viviani sünd, õnnetus ja tütre tuhaurn, mida ta ei raatsinud matta. Vivian oleks nüüd

olnud kahekümneaastane. Kui Vivian poleks roolijoodiku süü tõttu surma saanud, siis ei oleks ta iial Paadininna elama tulnud. Tädi Signe, tädimees Oto. Poolvend Meelise leidmine. Jaaniõhtud Kiigemäel. Kunagised kolleegid. Õde Jaanika, tema pere. Nagu eilset päeva mäletas ta Paadininna tulekut, kui ootas bussi Tallinna bussijaamas. Oli kahekümnes august ja väga tuuline. Tal olid rihmikutes jalad külmetanud ning ta oli peitnud varbad kahe suure reisikoti varju. Egle oli siis mõelnud: „Paadininas on samuti tuuline.”

9

Egle tõusis voodist, heitis pilgu norskavale Uudele ja läks vend Mareki kunagisse tuppa. Seal asus ta töölaud ja arvuti. Ta klõpsas laualampi ja avas sahtli. Päevikud. Egle tõmbas välja kõige alumise ja luges selle esimeselt lehelt: „Päevik. Paadinina. Alustatud: 27. september 2008.”

Järgmine sissekanne oli: „29. september.” Vaid üks lause: „Mul on poolvend.”

Edasi ilma kuupäevata leht: „Virge tõi mulle kassipoja. Siiam, nimeks panin Jürgen. Ma olen õnnelik.”

Kolmas leht: „5. oktoober, pühapäev.

Jälle on pühapäev, aga mul ei ole enam nii igav, masendav, kuigi väljas sajab kolmandat päeva. Sama kaua, kolm päeva järjest on puhunud tugevad kirde- ja põhjatuuled ...”

Egle lehitses edasi. Viimane sissekanne oli tehtud 13. detsembril, pühapäeval. See oli luutsinapäev, kolmas advent.

„Käisime laupäeval Tallinnas. Ostsime abielusõrmused. Tülika otsimise peale sain valge pika kleidi, millel on pikk keep. Loor on samuti pikk, lausa maani. Kingad on imeilusad, hõbedase läikega nagu Tuhkatriinu omad. Uude maksis kõige eest. Mul oli häbi seista, oma rahakott näpu vahel. Saime Uudele ka pulmaülikonna ja kõik vajaliku. Oh, kui ilus ta oli kabiinis ülikonda proovides!

Iga päevaga tunnen, et armastan teda üha rohkem. Nüüd arvan teadvat, miks mu ema armastas Uudet. Siis oli ta veel noor! Ega ta praegugi vana ole ...”

Vana, mõtles Egle. Praegu on Uude viiekümne nelja aastane. Armastasin? Aga kui ta just pulmapäeval, enne meie laulatust põletas ema sinise kleidi minu nähes, siis oleks nagu katkenud minu armastus. Ja nüüd tunnen, et ei armasta teda üldse. On vaid kohustused Mona pärast. Pean peret koos hoidma.